

Høring- forskrift om bruk av overtredelsesgebyr med hjemmel i hundeloven.

Høringsfrist 13.03.26

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

Rådmannens innstilling

Det vedtas følgende høringssvar:

Hol kommune støtter forslaget om å innføre forskrift om overtredelsesgebyr ved brudd på båndtvangsbestemmelsene, men mener det bør innarbeides noen endringer i forslaget slik det ligger til høring.

Det er viktig å sikre beskyttelse av både husdyr og viltlevende arter i sårbare perioder. Innføring av overtredelsesgebyr for mindre alvorlige brudd på båndtvangsbestemmelsene vurderes å kunne være et hensiktsmessig og forholdsmessig virkemiddel for å oppnå dette. Dagens sanksjonsmuligheter, bot eller fengsel, anvendes sjelden ved mindre alvorlige overtredelser. Tilbakemeldingene fra lokalt oppsyn og politi er at selv klare overtredelser der det blir levert anmeldelser ofte ender med påtaleunntatelse. En ordning som senker terskelen for sanksjoner ved manglende etterlevelse av båndtvang, vil kunne ha en klar allmennpreventiv effekt og bidra til økt etterlevelse, gitt at straffereaksjonen er av en størrelse som er egnet til å gi effekt. Videre kan sanksjonsmuligheten understreke viktigheten av å holde hunder i bånd i de perioder og de områder det er båndtvang.

Den foreslåtte avgrensningen i muligheten til å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på båndtvangsbestemmelser etter § 6 andre ledd begrunnes med en antagelse om at flere kommuner har kommunale forskrifter om båndtvang ut over det det er hjemmel for å fastsette. Begge alternative forslag vurderes å være dårlige løsninger, og vil komplisere oppfølgingen av viktige båndtvangsbestemmelser fastsatt etter vurderinger av lokale forhold. At enkeltpersoner eller interesseorganisasjoner mener at enkelte kommuners bestemmelser om båndtvang går for langt, må ikke legges til grunn for å frata, eller komplisere oppfølgingen av disse bestemmelsene i kommuner med betydelige utfordringer knyttet til akkurat disse problemstillingene. Dersom departementet mener at det er uhjemlede lokale forskrifter må det heller brukes ressurser til å rydde opp i disse, fremfor å frata alle kommuner et nyttig virkemiddel i oppfølgingen lokalt. Det bør åpnes for illeggelse av overtredelsesgebyr også ved brudd på hundelovens § 6 annet ledd på lik linje som § 6 første ledd.

Forslaget om å knytte overtredelsesgebyret til et visst antall rettsgebyr vurderes som formålstjenlig. Forslaget er å legge dette på 1 R ved brudd på båndtvangsbestemmelser i ordinær båndtvangstid og at det ved gjentatte overtredelser settes til 2 R. Begge disse satsene vil være alt for lave til å gi en allmennpreventiv effekt, som er grunnlaget for forslaget om innføring av mulighet for å ilegge overtredelsesgebyr. Skal dette gi en effekt etter intensjonen bør det legges langt høyere, i størrelsesorden 5R ved enkelttilfelle og 10R ved gjentatte overtredelser. Videre, for å gjøre håndhevelsen mer enhetlig og tydelig, bør det klargjøres hva som er tenkt fulgt opp med overtredelsesgebyr, og hva som fortsatt skal følges opp med bot eller fengsel slik som i dag.

Ileggelse av overtredelsesgebyr skal behandles etter forvaltningslovens saksbehandlingsregler, og denne nye praksisen vil innebære merarbeid for kommunen. Det er også kommunen som må drive forvaltningen, informasjonsarbeidet og oppfølgingen av dette lokalt. Det er derfor mest hensiktsmessig at gebyret tilfaller kommunen når dette håndheves av kommunen. Ileggelse av overtredelsesgebyr vil neppe kunne dekke inn kostnadene kommunen har med håndhevelse, informasjonsarbeid og tilsyn av disse bestemmelsene, men kan være et bidrag i å løfte dette arbeidet lokalt.

Saken avgjøres av

Formannskapet

Vedlegg

Vedlegg

- 1 Høringsbrev - Forskrift om bruk av overtredelsesgebyr ved brudd på bestemmelser om båndtvang.pdf
- 2 Høringsnotat.pdf
- 3 Utkast til forskrift om bruk av overtredelsesgebyr etter lov om forsvarlig hundehold.pdf

Saksopplysninger

Det er skrevet en egen sak og forberedt et høringsinnspill da dette er fagområder som det er et betydelig fokus på lokalt og det tidligere har vært sendt innspill til i ulike andre høringer. Høringsfristen i denne saken er 13.03, og en rekker derfor ikke behandle spørsmålet om det skal gis høringsinnspill i samløs, før administrasjonen evt utarbeider innspillet. Det er derfor skrevet en egen sak med innstilling til høringsinnspill som formannskapet kan ta stilling til når det vurderes om det skal gis innspill i høringen.

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forskrift om bruk av overtredelsesgebyr ved brudd på regler om båndtvang hjemlet i hundeloven. Forslaget innebærer at politiet og kommunene får vedtaksmyndighet til å ilegge overtredelsesgebyr for overtredelser av båndtvangsbestemmelsen i hundeloven § 6 første ledd, og forskrifter gitt med hjemmel i § 7 første ledd om særlig sikring av hund der tamrein beiter. Det er båndtvangsbestemmelsen i hundeloven § 6 første ledd som er relevant for Hol kommune. Bestemmelsen i hundeloven § 6 er den nasjonale båndtvangsbestemmelsen som slår fast at hunder skal «bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innestengt, slik at ikke den kan jage eller skade husdyr, tamrein eller viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi» mellom 1. april til den 20. august hvert år.

Forslaget innebærer også et alternativ om at den enkelte kommune kan søke om å få myndighet til å kunne ilegge overtredelsesgebyr for lokale båndtvangsbestemmelser. For Hol

kommune sin del innebærer det f.eks i perioden med utvidet båndtvang av hensyn til beitedyr om høsten, og i mye brukte skiløyper i Jule-, vinter- og påskeferie. Lokale båndtvangsbestemmelser må være fastsatt i forskrift med hjemmel i hundeloven § 6 annet ledd. Det andre alternativet er at kommunene ikke gis mulighet til å ilegge overtredelsesgebyr etter brudd på båndtvangsbestemmelser i lokale forskrifter, bare i nasjonal båndtvangstid. Satsen for overtredelsesgebyr er foreslått satt til et rettsgebyr (R), som per 1. januar 2025 er 1324 kroner, og 2 R ved gjentatte tilfeller.

Vurdering

Det er viktig å sikre beskyttelse av både husdyr og viltlevende arter i sårbare perioder. Innføring av overtredelsesgebyr for mindre alvorlige brudd på båndtvangsbestemmelsene vurderes å kunne være et hensiktsmessig og forholdsmessig virkemiddel for å oppnå dette. Dagens sanksjonsmuligheter, bot eller fengsel, anvendes sjelden ved mindre alvorlige overtredelser. Tilbakemeldingene fra lokalt oppsyn og politi er at selv klare overtredelser der det blir levert anmeldelser ofte ender med påtaleunntatelse. En ordning som senker terskelen for sanksjoner ved manglende etterlevelse av båndtvang, vil kunne ha en klar allmennpreventiv effekt og bidra til økt etterlevelse, gitt at straffereaksjonen er av en størrelse som er egent til å gi effekt. Videre kan sanksjonsmuligheten understreke viktigheten av å holde hunder i bånd i de perioder og de områder det er båndtvang.

Det foreslås videre å begrense muligheten til å gi overtredelsesgebyr til § 6 første ledd (og § 7 første ledd om tamrein). Når kommunene vedtar lokale forskrifter om bl.a. utvidet båndtvang av hensyn til beitedyr og av hensyn til allmenhetens ferdsel i mye brukte skiløyper i feriene, er dette hjemlet i §6 andre ledd. Her foreslår departementet to alternativer;

1. Det gis ikke anledning til bruk av overtredelsesgebyr ved brudd på kommunale forskrifter
2. Kommuner kan søke om at kommunen eller politiet kan anvende overtredelsesgebyr ved brudd på kommunale forskrifter. Søknaden sendes Landbruks- og matdepartementet, og i en slik søknad vil kommunen måtte legge frem sin lokale båndtvangsforskrift

Avgrensningen begrunnes med en antagelse om at flere kommuner har kommunale forskrifter om båndtvang ut over det det er hjemmel for å fastsette.

Dette vurderes å være en dårlig løsning, og vil komplisere oppfølgingen av viktige båndtvangsbestemmelser fastsatt etter vurderinger av lokale forhold. Det må være vel så viktig at båndtvang, utover ordinær båndtvangsperiode, som følge av reelle behov av hensyn til husdyr som fortsatt går på beite eller hensyn til viltet eksempelvis ved store snømengder, også blir overholdt. At enkeltpersoner eller interesseorganisasjoner mener at enkelte kommuners bestemmelser om båndtvang går for langt, må ikke legges til grunn for å nekte, eller komplisere oppfølgingen av disse bestemmelsene i kommuner med betydelige utfordringer knyttet til akkurat disse problemstillingene. Dersom departementet mener at det er uhjemlede lokale forskrifter må det heller brukes ressurser til å rydde opp i disse, fremfor å bruke masse ressurser på søknader og søknadsbehandling, eller frata alle kommuner et nyttig virkemiddel i oppfølgingen lokalt. Det vil da ikke være behov for at kommunen søker særskilt om adgang til å håndheve lokale forskrifter med overtredelsesgebyr, eller at LMD skal bruke betydelige ressurser på å behandle alle søknadene fra kommunene.

Departementet anser videre at det er hensiktsmessig å knytte overtredelsesgebyret til rettsgebyret og et visst antall rettsgebyr. På den måten vil gebyret bli regulert i samsvar med prisvekst. Dersom gebyret settes til et bestemt kronebeløp må dette antakelig tas opp til vurdering fra tid til annen, dersom gebyret fortsatt skal være effektivt. Dette vurderes som formålstjenlig, men forslaget om 1 R (per 1. januar 2025: 1324 kroner) ved brudd på båndtvangsbestemmelser i ordinær båndtvangstid er altfor lavt. Det foreslås at det ved gjentatte overtredelser settes til 2 R. Begge disse forslagene vil være alt for lavt til å gi en allmennpreventiv effekt, som er grunnlaget for forslaget om innføring av mulighet for å ilegge overtredelsesgebyr. Skal dette gi en effekt etter intensjonen bør det legges langt høyere. Det bør foreslås et betydelig høyere gebyrnivå i høringsinnspillet.

For å gjøre håndhevelsen mer enhetlig og tydelig, bør det også klargjøres hva som er tenkt fulgt opp med overtredelsesgebyr, og hva som fortsatt skal følges opp med bot/fengsel slik som i dag. En ser at det i mange tilfeller kan være hensiktsmessig med en skjønnsmessig

vurdering av om overtredelse av båndtvang skal resultere i overtredelsesgebyr eller anmeldelse til politiet (bot eller fengsel). Slik bestemmelsen er formulert i forskriftsutkastet § 4 fremgår ikke differensieringen mellom mindre alvorlige og alvorlige forhold som departementet redegjør for i høringsnotatet;

«Overtredelsesgebyr er tenkt brukt der hvor det utelukkende er et brudd på båndtvangen uten at videre skade har skjedd. Departementet har derfor også videreført hjemmel for straff for overtredelse av de samme bestemmelsene. Dette kan være aktuelt når bruddet har medført større uønskede hendelser.»

Dette avklarer i større grad rammene både for hundeeiere, og for kommuner og oppsyn som skal håndheve bestemmelsen/forskriften. En slik oppklarende formulering bør tas med i forskriften.

Departementet ber om innspill på om det er hensiktsmessig at overtredelsesgebyret skal tilfalle kommunen i forbindelse med kommunal håndheving av båndtvang, eller uansett bør tilfalle staten. Ileggelse av overtredelsesgebyr skal behandles etter forvaltningslovens saksbehandlingsregler, og denne nye praksisen vil innebære merarbeid for kommunen. Det er også kommunen som må drive forvaltningen, informasjonsarbeidet og oppfølgingen av dette lokalt. Det er derfor mest hensiktsmessig at gebyret tilfaller kommunen når dette håndheves av kommunen. Ileggelse av overtredelsesgebyr vil neppe kunne dekke inn kostnadene kommunen har med håndhevelse og tilsyn av disse bestemmelsene, men kan være et bidrag.